

L'últim supervivent dels camps d'extermini nazi

"Recordo la imatge de la filferrada electricada que envoltava tot el camp, així com molts cadàvers tirats per terra". Era el primer que recordava el senyor Nos al parlar del camp d'extermini de Gusen.

La matinada del 10 d'abril va morir el sr. Juan Bautista Nos Fibla, natural d'Alcanar i conegut com "el Farjo", últim deportat de les Terres de l'Ebre als camps d'extermini nazi encara amb vida.

El 4 de juny del 2011 vaig tindre la sort de poder fer-li una entrevista per complementar el meu treball de recerca de 2n de Batxillerat, també sobre un familiar meu (Gabriel Cid Múria, natural de Santa Bàrbara) deportat als camps d'extermini nazi, titulat *Un planer, als camps d'extermini nazi*.

Aquest article és un homenatge a ell i a tots els habitants de les Te-

rres de l'Ebre pel seu record i la seua lluita per sobreviure als camps de l'horror.

El sr. Nos va passar pels camps de refugiats de Canes i Bordeus, va passar pel camp d'Anglema, des d'on després el van portar a Mauthausen i, finalment, a Gusen, un 'kommando' de Mauthausen.

Fent un extracte de l'entrevista, explicava que el van detindre "perquè anava amb el pare, que era republicà". Amb 16 anys, va arribar al camp de Mauthausen amb el comboi dels 927, on, com a molts camps d'extermini nazi, a la seua entrada es podia llegir en gran "El treball ens fa lliures". Parlant del camp d'extermini de Gusen, deia que "als barracons dormíem moltes més persones juntes de les que podíem cabre, per anar al lavabo havies de trepitjar tota mena de

Ernest Cid Arasa

caps i l'única roba que teníem era la típica dels presoners, a ratlles". Comentava també que "als peus portàvem unes botes i si les perdies et donaven uns esclaps". Descrivia els estius com molt calorosos, tot i que "aquell estiu va ser suau". A l'hivern, però, "arribàvem a més de 30° sota zero, solia nevar molt". La higiene no existia: "Quan es detectaven plagues de polls o puces ens tiraven aigua amb mànegues com si nosaltres fóssem 'ganado' i ens feien despullar al mig de la plaça per dutxar-nos comunitàriament". Els 187 esglaons de la pedrera de Mauthausen, els pujava i baixava cada dia per treballar: "Solíem portar pe-

dres a la pedrera de Mauthausen; el treball era molt, molt dur". Pel que fa a l'alimentació, "al matí menjàvem una tasseta d'una cosa semblant a l'arròs; al migdia, un plat de remolatxa i a la nit, un

"Amb 16 anys, va arribar al camp de Mauthausen amb el comboi dels 927, on, com a molts camps d'extermini nazi, a la seua entrada es podia llegir en gran 'El treball ens fa lliures'"

quart de pa sec". Ell deia que l'única forma d'aconseguir sobreviure en aquells camps d'horror era "creient i tenint sort". Pensava que

no sortiria mai d'allí. Afirmava que va perdre l'esperança i recordava com "uns gossos agarraven sempre tots els que volien fugir, era impossible escapar". Ell va poder ser alliberat gràcies a Serrano Suñer (gendre de Francisco Franco), ja que un tiet d'aquest, Mariano Suñer, reclamava persones del nostre territori. Amb 17 anys va tornar a la seua població natal, Alcanar.

Cent vint és el nombre de persones de les Terres de l'Ebre que van morir o van ser empresonades als camps d'extermini. Només alguns afortunats van aconseguir sortir amb vida d'allí i entre ells, el sr. Juan Bautista Nos Fibla, últim supervivent. Tal com deia Edmund Burke, "l'únic que es necessita perquè el mal triomfe és que els homes bons no facen res". Descanse en pau.